

УДК 343.08

Василь Васильович КІКІНЧУК,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики
тасудової експертології факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2241-6384>

ЩОДО ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Конституцією України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави [1]. Однак, сучасний стан речей диктує складні умови реалізації державних програм за вказаним напрямом. Мова йде не лише про процес нормотворчої діяльності в аспекті створення дієвих механізмів захисту конституційних прав і свобод громадянина України, але й про практичну реалізацію органами державної влади своїх обов'язків з їх охорони. Так, центральним органом виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, є саме Національна поліція України [2].

Відтак, враховуючи наявний дисонанс між теорією та практикою, що виник внаслідок тривалого реформування вказаної сфери службової діяльності, а також з метою організації дієвого функціонування органів Національної поліції України щодо захисту особи, суспільства та державних інтересів від протиправних посягань, ми розробили наступні рекомендації.

1. У системі службової підготовки працівників органів Національної поліції України через лекційні заняття в підрозділах доводити до персоналу європейські норми і стандарти поліцейської діяльності.

2. Вживати дієвих заходів до запровадження у відповідних територіальних підрозділах Національної поліції України на офіційних веб-порталах гіперпосилань (чи створення іншим способом технічної можливості) з метою надання населенню зручної можливості електронних звернень з повідомленнями про вчинені кримінальні правопорушення чи іншими зверненнями, що належать до сфери поліцейського обслуговування.

3. З метою використання в повному обсязі можливостей волонтерського руху, відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність» № 3236-VI від 19.04.2011, створити на офіційних веб-порталах кожного з територіальних підрозділів Національної поліції України технічні умови, що дозволяли б:

а) зареєструватися особам, які бажають добровільно надавати допомогу органам Національної поліції України у правоохоронній діяльності;

б) обрати напрямки правоохоронної діяльності, в яких вони вважають актуальним і прийнятним особисто надавати допомогу працівникам поліції;

в) обрати дні тижня, години дня, які вони вважають для себе зручним, прийнятним часом, щоб присвятити цей час наданню допомоги працівникам поліції за конкретними напрямками.

Відвідувачі таких сайтів повинні мати технічну можливість пропонувати певні напрямки правоохоронної діяльності, в яких вони б мали можливість взяти участь як представники громадськості, поняті (при складанні протоколів про вчинення адміністративних правопорушень) тощо. Наприклад, певній особі створюють суттєві незручності автомобілі, які незаконно припарковують власники в певному місці. Ця особа реєструється на сайті та зазначає саме цей напрямок. Виявляє свою готовність в певний зазначений нею час вийти з працівниками поліції до певної ділянки місцевості і надати моральну, громадську підтримку. Відповідні працівники поліції враховували б ініціативу громадян при плануванні відповідних заходів у службовій діяльності. Такий зворотний зв'язок підвищить довіру населення до органів Національної поліції України.

4. Запровадити Інтернет-сервіс анонімних звернень випадкових очевидців вчинення злочинів. Передбачити в цьому сервісі технічну можливість прикріплення електронних копій випадкових та спеціально проведених відео- та аудіозаписів (з камер відеоспостереження, автомобільних відеореєстраторів тощо), які на думку відвідувачів Інтернет-сервісу можуть стати в нагоді при розслідуванні злочинів.

5. У межах Міжнародної програми підвищення кваліфікації для правоохоронних органів Департаменту юстиції Сполучених Штатів Америки (ІСТАР), що на сьогодні вже працює в Україні, запровадити підготовку працівників поліції із залученням фахівців за напрямками: «Тактико-спеціальна підготовка», «Вогнева підготовка» та «Спеціальна фізична підготовка» у межах єдиної програми «Забезпечення особистої безпеки та застосування сили».

Загалом навчання повинно тривати не менше року. Циклічність навчання є оптимальним для більш поглибленого засвоєння матеріалу. Така практика підготовки поліцейських існує у багатьох країнах Європи, зокрема у Румунії (школа підготовки поліцейських у м. Кампіна).

6. Проводити з працівниками вищих навчальних закладів системи МВС України спільні наукові дослідження з актуальних питань службової, оперативно-розшукової та слідчої діяльності органів Національної поліції України.

7. Проводити тренінги за окремими напрямками діяльності працівників поліції, які спрямовані на підвищення їх професійного рівня та майстерності. Йдеться про таку предметну область застосування, як:

а) запобігання корупційним проявам в поліцейському середовищі;

б) використання в діяльності органів досудового розслідування рішень Європейського суду з прав людини;

в) виявлення та запобігання антисоціальним проявам терористичного характеру (особливі політичні, релігійні чи інші екстремістські погляди) та ін.

Підсумовуючи викладений матеріал, варто відзначити, що наведені вище шляхи удосконалення діяльності підрозділів Національної поліції України дозволять знівелювати наявні прогалини у законодавчому забезпеченні реалізації окремими категоріями працівників своїх повноважень щодо забезпечення охорони прав і свобод людини та громадянина.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-вр. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-19. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.

Одержано 10.11.2017

УДК 351.74(477)

Василь Юрійович КІКІНЧУК,

кандидат юридичних наук, доцент,

професор кафедри теорії та історії держави і права

факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1284-2622>

КАДРОВІ ПРОЦЕДУРИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

З початком роботи Національній поліції України, яка має стати якісно новим державним органом, спроможним забезпечити високопрофесійний правоохоронний сервіс відповідно до потреб і вимог сучасного суспільства, особливого значення набуває питання класифікації кадрових процедур в Національній поліції України. Адже специфіка кожного виду правовідносин, що виникають під час реалізації тієї чи іншої кадрової процедури, які при цьому є взаємопов'язаними та взаємодоповнюючими, обумовлює відмінності як правового регулювання в цілому, так і форм і методів їх проведення, що в підсумку сприятиме ефективному впровадженню проголошених і закріплених нормативних постулатів безпосередньо в правозастосовчій сфері.

На мій погляд, основні види кадрових процедур в органах Національної поліції України впливають із визначених завдань Департаменту кадрового забезпечення Національної поліції України, а саме: 1) кадрові процедури з добору, вивчення та комплектування органів поліції кваліфікованими кадрами; 2) кадрові процедури з організації та методичного забезпечення спеціальної підготовки вперше прийнятих на службу поліцейських; 3) кадрові процедури з